

SYLABUS KURZU

(Pre školský rok 2017-2018)

Kód predmetu B-OB-ka-09/09	Kurz E S T E T I K A	Hodiny týždenne 2	Kredity 3	Prerekvizity Žiadne Ukončenie S
Vyučujúci Prof. PhDr. Erich Mistrík, CSc.	Katedra Katedra etickej a občianskej výchovy			

Kontakt:

Moskovská ul. 3, miestnosť č. 211, tel: 02/50222-319
www.erichmistrík.sk erich@erichmistrík.sk

Anotácia:

Predmet vedie študentov k chápaniu zmyslu umenia. Podnecuje hľadanie špecifík umenia oproti iným produktom kultúry, interpretuje rôzne podoby súčasného umenia a s pomocou analýzy štruktúry umeleckého diela rozvíja uvedomelé a kritické estetické vnímanie. Rozvíja chápanie procesov prebiehajúcich v súčasnej kultúre. Hodiny budú prebiehať individuálnymi konzultáciami.

Ciele:

Rozvoj poznania:

- O hraniciach a povahe umenia, gýča, populárnej kultúry, masovej kultúry.
- O funkciách umeleckého diela a umenia.
- O súčasných procesoch v kultúre.

Rozvoj schopností a zručností:

- Schopnosť uvedomelého a kritického estetického vnímania.
- Schopnosť interpretovať súčasné procesy v kultúre.

Preberané okruhy tém:

1. okruh: Gýč

- Umenie, gýč, brak, ne-umenie.
- Hranice umenia.

2. okruh: Provokácia

- Štruktúra umeleckého diela.
- Kultúrna tradícia.
- Priebeh estetického vnímania.

3. okruh: Pop

- Umenie ako aktivita a situácia.
- Populárna kultúra.

4. okruh: Masa

- Médiá, reklama, masová kultúra.
- Anestetizácia.

Úlohy študentov a ich hodnotenie:

Tvorba portfólia o vybranom umeleckom diele

Úlohou študentov bude vytvoriť v priebehu semestra portfólio (dokumentáciu) k vybranému umeleckému dielu (dielo si vyberie študent podľa svojho záujmu).

Portfólio môžu študenti vytvoriť v akejkoľvek forme: tlačenej, elektronickej, ako web-stránku a pod.

Portfólio **môže obsahovať** rôzny dokumentačný materiál, ktorý osvetľuje umelecké dielo z viacerých hľadísk: novinové výstrižky, adresy stránok z internetu, fakty zo života umelca, vlastné reflexie, kritiky, reprodukcie, grafy, tabuľky, exaktné analýzy a zobrazenia, prípadové štúdie, záznamy rozhovorov, zoznam literatúry o problematike, vlastná reflexia problematiky a pod.

Študent má úplnú voľbu v tom, aký materiál si vyberie. Nemusí materiál vytvárať sám, portfólio sa nerovná písomnej seminárnej práci. Musí však materiál zbierať. Dôležité je, aby bol materiál usporiadaný **v štruktúrovanej** podobe. Cieľom je, aby portfólio prezentovalo umelecké dielo komplexne a aby poskytlo dôkazy, že študent porozumel súvislostiam diela

Portfólio **musí obsahovať**:

a) Dokumenty o **troch okruhoch**:

- **Kultúrno-historické** (externé) súvislosti umeleckého diela.
- Kompozičná analýza alebo **významová** samotného umeleckého diela.
- **Vzťah** umeleckého diela **k študentom** = vlastná reflexia diela študentom/študentkou.
- Na záver – **zoznam** využitých **prameňov**.

Priebežné hodnotenie: .....max 40 bodov

Po polovici semestra (termín si dohodneme):

- a) Definitívne zvolené umelecké dielo, ktorého sa bude portfólio týkať.
- b) Vytvorená základná štruktúra portfólia (stránky). Nemusia byť dopracované detaily, ani nemusia byť všetky časti naplnené, ale bude vytvorená základná štruktúra budúceho portfólia.

Záverečné hodnotenie: .....max 60 bodov

Kompletné portfólio. Rozsah – individuálne podľa povahy problematiky.

Klasifikácia:

- A (100-95 bodov) získa študent, ktorého portfólio bude budované systematicky, obsiahne mnohostrannosť umeleckého diela a študent prejaví originálny prístup.
- B (94-90 bodov) získa študent, ktorého portfólio síce bude budované systematicky, ale zameria sa len na najbežnejšie zdroje a prístupy k problematike.
- C (89-85 bodov) získa študent, ktorého portfólio bude preukazovať znaky nesystematického a náhodného zhrnutia materiálov.
- D (84-80 bodov) získa študent vtedy, ak portfólio bude len povrchným náhľadom na umelecké dielo.
- E (79-70 bodov) získa študent vtedy, ak bude portfólio obsahovať niekoľko závažnejších vecných nedostatkov – napríklad študent zoskupí dokumenty, ktoré nesúvisia s vybraným umeleckým dielom alebo neuvedie žiadne odkazy na použitú literatúru.
- Fx (menej ako 70 bodov) získa študent vtedy, ak sa študent obmedzí len na vyjadrenie svojich pocitov a na pramene, ktoré získa náhodným výberom z vyhľadávača, prípadne bude umelecké dielo charakterizované úplne chybné a nedostatočne, alebo portfólio nebude zoskupené podľa povahy umeleckého diela.

Uvedené úlohy platia aj pre **študentov**, ktorí strávia semester na **zahraničnom študijnom pobyte**.

Hlavná literatúra

(Neuvádzam tu umelecko-historickú literatúru, pretože jej výber závisí od využitého druhu umenia.)

Pre prvý okruh tém

KULKA, T.: Umění a kýč. Praha : Torst, 1994. ISBN 80-85639-17-3

VANĚK, J.: Estetika myslenia a tela. Bratislava : Iris, 1999. ISBN 80-88778-80-8

Pre druhý okruh tém

BARTHES, R.: Mytologie. Praha : Dokořán, 2004. ISBN 80-86569-73-X

BENJAMIN, W.: Umelecké dielo v epoche svojej technickej reprodukovateľnosti. In: Benjamin, W.: Iluminácie. Bratislava : Kalligram, 1999. ISBN 80-7149-248-5

GABLIKOVÁ, S.: Selhala moderna? Olomouc : Votobia, 1995. ISBN 80-85885-20-4

CHVATÍK, K.: Strukturální estetika. Praha : Victoria Publishing, 1994. ISBN 80-85865-03-3

MISTRÍK, E.: Vstup do umenia. Nitra : Enigma Jr., 1994. ISBN 80-85471-18-3. (Online:

<http://erichmistrík.sk/knihy/vstup.pdf>)

PECHLIVANOS, M. – RIEGER, S. – STRUCK, W. – WEITZ, M.: Úvod do literárnej vedy. Praha : Hermann & Synové, 1999 (bez ISBN)

Pre tretí okruh tém

BOURDIEU, P.: Pravidla umění. Vznik a struktura literárního pole. Brno : Host, 2010. ISBN 978-80-7294-364-7

FREELANDOVÁ, C.: Teorie umění. Praha : Dokořán. ISBN 978-80-7363-164-2

SCRUTON, R.: Průvodce inteligentního člověka po moderní kultuře. Praha : Academia, 2002. ISBN 80-200-1076-9

VIRILIO, P.: Stroj videnia. Bratislava : Slovenský filmový ústav, 2002. ISBN 80-85187-31-0

WELSCH, W.: Estetické myslenie. Bratislava : Archa, 1999. ISBN 80-7115-063-0

ZAHRÁDKA, P.: Vysoké versus populární umění. Olomouc : Periplum, 2009. ISBN 788-80-86624-48-8

ZUSKA, V.: Estetika. Praha : Triton, 2001. ISBN 80-7254-194-3

Pre štvrtý okruh tém

BOURRIAUD, N.: Postprodukce. b.m. : Tranzit, 2004. ISBN 80-903452-0-4

ECO, U.: Dějiny krásy. Praha : Argo, 2005. ISBN 80-7203-677-7

ECO, U.: Dějiny ošklivosti. Praha : Argo, 2007. ISBN 978-80-7203-893-0

CHVATÍK, K.: Strukturální estetika. Praha : Victoria Publishing, 1994. ISBN 80-85865-03-3

MOKREJŠ, A.: Umění: a k čemu? Praha : Triton, 2002. ISBN 80-7254-194-3

VÁROSS, M.: Od tvorivosti k tvorbe. Bratislava : Tatran, 1989. ISBN 80-222-0023-9

Všeobecné příručky

Estetika na přelomu milénia. P. Záhradka (ed.) Brno : Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87474-11-2

MISTRÍK, E.: Estetický slovník. Bratislava : Album, 2013. ISBN 978-80-971533-4-2 (Online: www.estetickyslovník.sk)

Kritické pojmy dejín umenia. Nelson, R. S., Shiff, R. (ed.). Bratislava : Centrum súčasného umenia, Slovart, 2004. ISBN 80-7145-978-X

PERNIOLA, M.: Estetika 20. století. Praha : Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0213-X

PLESNÍK, Ľ. A KOL.: Tezaurus estetických výrazových kvalít. Nitra : UKF, 2008. ISBN 978-80-8094-250-9

SOURIAU, É.: Encyklopedie estetiky. Praha : Victoria publishing, 1994. ISBN 80-85605-8-X

Neodporúčam používať

BROŽÍK, V. A KOL.: Estetika socialistickej spoločnosti. Bratislava : Pravda, 1982 (bez ISBN)

GRAHAM, G.: Filosofie umění. Barrister & Principal, 1997. ISBN 80-85947-53-6

ŠIMUNEK, E.: Estetika a všeobecná teória umenia. Bratislava : Obzor, 1976 (bez ISBN)